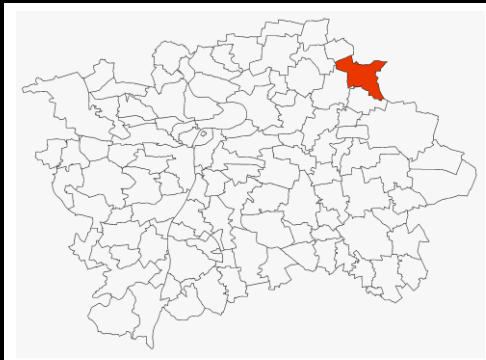

Katastrální území	VINOŘ	
Připojeno ke Praze	1974	
Městská část	Vinoř	
Správní obvod	Praha 19	
Obvod hl. m. Prahy	Praha 9	
Údaje o linkách k datu 31.12.2024		
Textový popis k roku 1999		Počet obyvatel 2021: 4528
Poslední úprava obsahu: 13.1.2025 17:22		Rozloha: 599,8 ha

Linky MD VINOŘ		
linka	*	†
a-259	23.11.1981	06.04.2015
a-278	02.01.1992	23.09.2000
a-280	03.05.1993	27.06.2008
a-354	01.11.1993	08.05.2008
a-302/II	03.06.1996	
a-375	10.06.2001	
a-202/II	03.09.2001	29.08.2008
a-399	30.09.2001	08.05.2008
a-953 (603)	01.07.2004	
a-513	08.12.2007	28.04.2017
a-554/II	01.09.2008	06.04.2015
a-378/III	29.11.2009	
a-185	03.03.2013	30.08.2020
a-396 (386)	07.04.2015	
a-182/II	01.12.2019	01.11.2024
a-159/III	04.01.2021	
a-916	04.01.2021	

příměstská
příměstská
příměstská
příměstská
noční, příměstská
noční
Šk
příměstská
příměstská
noční

VINOŘ

Na severovýchodním okraji hlavního města Prahy se nachází městská část Vinoř (jméno má na první pohled něco společného s vinařstvím). Nejstarší písemná zpráva je datována rokem 1088, kdy měla tato ves patřit vyšehradské kapitule. Dokument je ale padělkem z 12. století, takže teprve v roce 1130 můžeme jméno vesnice číst v opravdu hodnověrné listině. Po vyšehradské kapitule se tu vystřídalo mnoho různých majitelů, většinou různých bohatých pražských měšťanů. Z roku 1386 pocházejí první zmínky o zdejší tvrzi, to zde vládl Velfovic Hanza od Věže, který se pak psal Hanza z Vinoře. Určitou dobu měla ves společné panstvo s Dubčí (Jan z Dubče) a na zdejší tvrzi se vystřídali například Zápští ze Záp, Václav z Donína, Kateřina Smiřická z Házmburka a na Kostelci nad Černými lesy, Zajíc z Házmburka, Boryňové ze Lhoty a na

Roztokách a krátce vesnice patřila Adamu z Valdštejna. Nejdéle, a to od roku 1650 až do vytvoření moderních politických obcí v polovině 19. století, bylo zdejší panství vlastnictvím známého českého šlechtického rodu Černínů z Chudenic. Krátce po vzniku politických obcí byly k Vinoři připojeny i Kbely a Satalice jako katastrální obce. Obě byly však opět osamostatněny v roce 1891; Kbely byly pak připojeny ku Praze v roce 1968, Satalice v roce 1974. Na severozápadním okraji Vinoře leží Ctěnice, které prokazatelně existovaly v roce 1273 (to patřily strahovskému klášteři), ale někteří historikové se domnívají, že je o nich možná zmínka už v roce 1235, avšak dávné jméno Ctimice ve staré listině není zcela jednoznačně identifikovatelné. Po staletí šlo o malou vesničku, kde se také vystřídalo během staletí mnoho různých majitelů, mezi ty známější patřili například v 19. století Windischgrätzové či Desfoursové. Posledními vlastníky panství byli Alexandr Schöller z Vídně a jeho dědicové. Ctěnice byly až do roku 1965 součástí soudních Přezletic, pak byly připojeny k Vinoři a s ní, jako jeden katastr, spojeny s Prahou. Pro úplnost ještě připomeňme zaniklou vesnici s tvrzí Hradiště u Vinoře, která kdysi ležela někde v dnešní vinořské zámecké oboře. První zmínka o Hradišti je z roku 1396, poslední o 300 let později, kdy je i s Vinoří získali Valdštejnové. V té době tu zřejmě už nikdo nebydlel. Už samotný název Hradiště je však dokladem toho, že tu bývalo staroslovanské hradiště.

Obec Vinoř, či dnes tedy městská část, má oproti mnoha jiným obcím připojeným ku Praze štěstí na památky. Nejznámější je bezesporu vinořský zámek, který pro Františka Josefa Černína postavil v letech 1719–1724 ve vrcholně barokním stylu známý architekt František Maxmilián Kaňka. K zámku patří i rozsáhlá obora. Kaňka se zřejmě v roce 1720 podílel také na přestavbě vinořského kostela Povýšení sv. Kříže. Původní románský kostel byl znám už v polovině 12. století. Vinořský kostel býval po staletí farním pro řadu okolních obcí, takže vytvářel z obce důležité středisko. Přifařeny sem byly na počátku 20. století například Ctěnice, Cvrčovice, Kbely, Kostomlátky, Podolanka, Přezletice, Radonice a Satalice. Významnou stavbou je také fara ze třetí čtvrtiny 18. století. Na hřbitově najdeme hrobku rodu Černínů. Další známý barokní umělec, sochař František Ignác Platzer, zanechal příštím generacím sousoší sv. Jana Nepomuckého. Zajímavými jsou i dvě kapličky z roku 1674, které jsou pozůstatkem poutní cesty z Prahy do Staré Boleslavi. Svůj zámeček mají i Ctěnice. Kolem roku 1550 nechal tehdejší majitel Mikuláš z Harasova přestavět ctěnickou gotickou tvrz na renesanční zámek, který byl v 18. století přestavěn ve stylu klasizujícího baroka.

Vinoř byla původně zemědělskou obcí, ale časem se tu usídlil i průmysl. Snad nejvýznamnějším průmyslovým objektem se stal ve své době akciový cukrovar, založený v roce 1870. Vznikla tu také pila, továrna na hospodářské stroje, výroba cíidel kovů apod.

Vinoř měla velmi výhodné postavení na císařské silnici (kdysi s nádherným stromořadím, jehož zbytky tu jsou dodnes), přestavěné do podoby moderní silnice v roce 1807, po které už v polovině 18. století jezdily pravidelné poštovní spoje. Železnice se katastru obce, vyhnula. V době, kdy zde zahájila Turnovsko-kralupsko-pražská dráha provoz, tedy v roce 1872, byla nejbližší železniční stanice v Satalicích. V roce 1932 vznikla železniční zastávka ve Kbelích, která byla k Vinoři blíže, v té době však již existovala výhodnější doprava autobusová. Spojení k železnici usnadňovala v určitém období a velmi omezeném rozsahu i koněspřežná silniční linka Satalice (nádraží) – Vinoř (pošta), provozovaná poštou a mající primárně poštovní význam doložená zatím v letech 1898–1920.

Vinoř byla zapojena také do mnoha dalších drážních projektů, které svědčily o stále rostoucím významu směru na Starou Boleslav. Tak například už v roce 1897 žádala o povolení stavět elektrickou dráhu Česká společnost elektrotechnická V. Suchánek a spol. Chtěla jezdit po normálně rozchodné trati od Sadové ulice (Bulhar) přes Ohradu, Harfu, Hloubětín, Hutě Kbely, Vinoř a Starou Boleslav do Houštky, eventuálně z Karlína přes Voctářovu a Proseckou ulici a přes Kbely. Poslední zmínka o projektu pochází z roku 1902. V letech 1906 a 1907 zamýšlel výstavbu elektrické dráhy také František Křížík. Měla vést z Vysočan klíčovskou serpentinou přes Kbely, Vinoř, Starou Boleslav a Nové Benátky do Mladé. Křížík získal povolení předběžných prací, ale pak od projektu upustil, zřejmě pro jeho finanční náročnost. V roce 1906 se dožadoval výstavby elektrické dráhy také brandýský starosta Kohout. Nová naděje svítila v roce 1919. Ve svých studiích uvažovaly s příměstskou elektrickou dráhou do Staré Boleslavi i pražské Elektrické podniky, stály však před nimi důležitější úkoly, zajistit dopravu v obcích, které byly ku

Praze připojeny zákonem z roku 1920. V Brandýse nad Labem se ustavilo zvláštní družstvo pod vedením architekta A. Límana, které chtělo vystavět také dráhu do Brandýsa nad Labem a jedna z variant počítala opět s trasou přes Vnoř (jiná přes Horní Počernice). Také tomuto družstvu byly povoleny předběžné práce. I tento projekt zůstal neuskutečněn. Ještě v roce 1929 se družstvo pokusilo prodat do té doby vypracovaný projekt dráhy z Brandýsa nad Labem do Satalic Elektrickým podnikům, ty však o něj neprojevíly zájem, protože postrádal (mimo jiné) další pokračování na Prahu a pouhé propojení na železnici v Satalicích nemělo pro EP význam.

A tak nakonec vnořským obyvatelům zajistily přímou dopravu do Prahy jen autobusy. První linka se zde objevila rekordně brzy, již v roce 1912, jako jedna ze skupiny tří nejstarších, zatím spolehlivě doložených soukromých linek, které na území dnešní Prahy vznikly. Linka jezdila v trase Praha – Brandýs nad Labem pravděpodobně do roku 1914, kdy po vypuknutí 1. světové války byl veškerý vozový park zabrán armádou. Ve stejném směru byl na jedné z prvních poštovních poválených linek Praha – Stará Boleslav zahájen provoz v roce 1920. V roce 1929 stála cesta z Vnoře do Vysočan 4,50 Kč. Tato linka byla v provozu pravděpodobně bez přerušování až do současnosti. Od konce 20. let se počet linek zvyšoval, a to jak o konkurenční podobně směřované linky, tak o první linky dálkové, které tudy pouze bez zastávky projížděly. Na dálkových linkách byl provoz přerušen hned začátkem okupace, po ní byly postupně obnovovány a rozšiřovány. K zásadnímu poklesu jejich počtu došlo po zprovoznění nové komunikace I/10 v úseku Praha – Stará Boleslav. Dopravní podniky hlavního města Prahy začaly zajišťovat dopravní obsluhu Vnoře až v roce 1981, sedm let po jejím připojení ku Praze. První linka, č. 259, začala jezdit z Vysočan od tehdejšího Obvodního ústavu národního zdraví a stala se základní vnořskou linkou. Po prodloužení metra na Českomoravskou byla linka ukončena u nové stanice metra. V roce 1992 přibyla linka č. 278 přes Satalice a od roku 1993 jezdí linka 280, která projíždí kolem ctěnického zámku. Ve stejném roce vyjela přes Vnoř i linka příměstské dopravy č. 354 z Podolanky (provozuje DP Praha) a od roku 1996 mají Vnořští k dispozici i příměstskou linku 302 z Přezletic (provozuje Hotliner, s. r. o.).

Zámek.

Pozdrav z Yinoře.

Kostel a škola.

Hostinec u Karoušků.

Provedl F. Deutsch, Žižkov 935.

V hostinci V. Rosa jest dobře vyležené pivo.